hul. Need abinõud seisid peamiselt selles, et peaaegu samal hetkel, kui eramajanduses hakkasid tunda andma väsimuse tundemärgid, valitsused oma ressurssidest kähku suurendasid investeerimisi.

Selles protsessis osutub küllalt huvitavaks asjaolu, et viimase kriisi kogemuste sunnil on nüüd ka nendes riikides, kus riigi reguleerivat kätt eramajandusele salliti kõige vähem, hakatud seda pidama vajalikuks.

Näitena olgu siinkohal toodud Rootsi, kus parlamendile esitati kriisi vastu võitlemise üksikasjaline kava. Selles kavas on ette nähtud kõik need tööd ning ülesanded ja finantseerimis-moodused, mis tulevad rakendamisele tagasilöökide puhul eramajanduses. Ka Soomes on loodud kriisi vastu võitlemiseks erifond, kuhu on kogutud reserve eelarve korras. Plaanimajandusest lähevad mainitud moodused lahku seepoolest, et eraalgatusele jäetakse vabad käed, kuid tagasilöökide puhul suurendatakse jälle riiklikku initsiatiivi ja riiklikke investeerimisi. Et majanduslikud tõusud ja mõõnad toimuvad tsüklite viisi, siis riigi ülesanne ongi ülemineku ajajärke tasandada ja mitte tegevuseta ootama jääda, kuni tasakaal iseenesest klaarub suurte aineliste ja sotsiaalsete ohvrite tulemusena.

Neile korrastustele, mis võetud rakendusele majanduslike tagasilöökide pehmendamiseks ja ärahoidmiseks Rootsis ja Soomes, on väga soojalt ja tunnustavalt suhtutud ka inglise ajakirjanduses. Selle tagajärjel selgub, et ka ülekaalukalt vaba majandusliku struktuuriga riikides on tehtud tõhusaid ettevalmistusi majanduse korralikuks funktsioneerimiseks, mis näivad osutuvat vahest tagajärjekamaks kui bürokraatlikud abinõud majanduse alal autoritaarriikides.

Ja asjaolu, et ülepea on juba olemas teatavad reservid ja nende reservide kasutamise kavad depressiooni vastu võitlemiseks, kindlustab usku stabiil-

Eesti kroonika 1937, lk. 41